

Följa årstidernas växlingar

För vem: Lågstadiet	Var: Inomhus och utomhus
Del i Vildmarkspasset: Att röra sig i naturen	När: Skolåret runt
Inlärningsmål: Observera förändringar som sker i naturen under olika årstider.	Tillbehör: Anteckningsmaterial, linjal, kamera
Längd: Cirka 10 min x 11	Personalresurser: 1

ANVISNINGAR

1. Skriv ut en uppföljningstabell för årstiderna åt varje elev eller varje par. Alternativt kan ni göra upp en gemensam tabell för hela klassen (t.ex. förstora den och ha den på väggen i klassrummet).
2. Ge eleverna i uppdrag att observera samma plats i naturen (t.ex. gården hemma, en skogs-dunge som syns genom klassrumsfönstret, en viss park) under olika årstider under skolåret.

I den här uppgiften analyserar man de förändringar som sker i naturen på grund av årstidernas växlingar. Observationerna samlas i tabellen nedan. Det är bra om det finns en del växtlighet på platsen som ska observeras.

I samband med att man fyller i tabellen och går igenom den är det alltid en god idé att diskutera årstidernas växlingar och de planetariska fenomen som påverkar dem. På Youtube hittar man fina videor om årstidernas växlingar i ett visst område (t.ex. med sökorden "seasons in Finland", "a year in Helsinki", eller "the difference between summer and winter in Finland"), som kan användas till att väcka diskussion. Om skolan har tillgång till kameror eller surfplattor kan man tillsammans med eleverna fotografera samma vy till exempel den sista skoldagen varje månad och bifoga bilderna till tabellen.

Senast på våren går man i detalj igenom de förändringar som har antecknats i tabellen. Man kan också diskutera om observationsperioden till exempel har varit ovanligt kall, regnig, snöfattig, eller torr.

Tips för hur man fyller i tabellen:

- Temperaturen kan man kontrollera till exempel på Meteorologiska institutets webbplats <https://sv.ilmatieteenlaitos.fi/> om det inte finns någon termometer i närheten av platsen som man har valt. Genom att skriva in ortens namn i sökfältet ser du också när solen går upp och ner den dagen samt hur lång dagen är.
- Under punkten "Väderlek" är det meningen att man ska anteckna vädret vid observations-tillfället: mulet, soligt, halvmulet, regnigt, blåsigt m.m.
- För att mäta snödjupet kan man använda en lång linjal (vid behov en stor tavellinjal) eller en käpp som används för att kontrollera och mäta snödjupet. Tryck ner linjalen/käppen i snön så rakt som möjligt och försök se till att den når marken. Du kan också kontrollera snödjupet på <https://sv.ilmatieteenlaitos.fi/>.
- Under "Växtobservationer" kan du skriva hur trädens löv ser ut (finns det några löv)? Hur ser växterna ut? Finns det svamp?
- Under punkten "Djurobserver" skriver man en lista på de djur som syns på platsen vid observationstillfället (däggdjur, fåglar, insekter...)
- Istäcket kan man kontrollera i ett vattendrag i närheten, om det inte råkar finnas ett dike eller en bäck i området.

OBSERVATION AV ÅRSTIDERNA

Observator(er) _____

Plats _____

[illegible]